

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2024 m. rugsėjo 9 d. Nr. 21RE1- (AG1-167/09-2024)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės (pranešėja), Lionelos Gelmanienės, Beatos Labutytės ir Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjos R. P. patikslintą skundą Kauno miesto savivaldybės administracijai dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2024-05-29 rašto Nr. 62-5-2066 (toliau – Skundžiamas raštas) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja patikslintu skundu Komisijos prašo panaikinti Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2024-05-29 raštą Nr. 62-5-2066 (toliau – Skundžiamas raštas) ir įpareigoti atsakovę per Komisijos nustatytą terminą priimti sprendimą, kuriuo „patenkinti mano pareiškėjos minėtą prašymą skirti piniginę socialinę paramą 500 Eur įstatymų nenustatytais atvejais 2024-05-02 reg. Nr. R13-1288 <...>“.

Patikslintame skunde nurodo, kad Kauno miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir Savivaldybė) Socialinės paramos skyriui (toliau – ir Skyrius) pateikė prašymą skirti piniginę socialinę paramą įstatymų nenustatytais atvejais (reg. 2024-05-02 Nr. R13-1288) (toliau – ir Prašymas Savivaldybei) ir minėto prašymo priedą – 2024-05-07 papildomą pareiškimą (papildomus paaiškinimus) (toliau – Pareiškimas), kuris, pareiškėjos nuomone, įrodo 2024-05-02 pateikto prašymo pagrįstumą. Nurodė, kad Savivaldybė, atsisakydama patenkinti pareiškėjos Prašymą Savivaldybei ir papildomą Pareiškimą, pateikė Skundžiamą raštą, kuriame pareiškėjai, asmeniui su negalia, kurio liga įrašyta į Sunkiųjų ligų sąrašą, paaiškinta, kad atsakovė neprivalo tenkinti pareiškėjos Prašymo Savivaldybei, o apie papildomai pateiktą Pareiškimą, kuriame papildomai nurodytos teisiškai reikšmingos aplinkybės, nieko nepasisakyta. Nurodė, kad atsakovės nuomone, nėra numatytas atvejis Savivaldybei tenkinti pareiškėjos prašymą ir skirti piniginę socialinę paramą 500 Eur įstatymų nenustatytais atvejais. Pareiškėja nuomone, toks atsakovės vertinimas neatitinka tikrovės, pareiškėjos vertinimu, Prašyme Savivaldybei ir Pareiškime surašyti motyvai bei teisiniai ir faktiniai argumentai (b. l. 44 – 50).

Atsakovė Kauno miesto savivaldybės administracija atsiliepime į patikslintą skundą prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime į patikslintą skundą nurodė, kad pareiškėja kreipėsi į atsakovę su 2024-05-02 Prašymu skirti piniginę socialinę paramą įstatymų nenustatytais atvejais ir 2024-05-07 papildomais rašytiniais paaiškinimais, prašydama skirti jai piniginę socialinę paramą įstatymų nenustatytais atvejais dėl to, kad Kauno apygardos teismo 2024-04-16 nutartimi civilinėje byloje Nr. (duomenys neskelbtini) iš pareiškėjos R. P. suinteresuotam asmeniui (notarei) priteista 500 Eur bylinėjimosi išlaidų. Pareiškėja mano, kad byla buvo išnagrinėta ir bylinėjimosi išlaidos iš jos buvo priteistos neteisingai ir todėl ji turi

teisę gauti iš Savivaldybės piniginę socialinę paramą įstatymų nenustatytais atvejais, kuri būtų skirta apmokėti teismo iš R. P. priteistą sumą.

Paaškina, kad Savivaldybės Skyrius Skundžiamu raštu informavo pareiškėją, jog apgailestauja, tačiau pagal galiojančių teisės aktų nuostatas dėl jos nurodytos priežasties nėra pagrindo skirti pareiškėjai piniginę socialinę paramą įstatymų nenustatytais atvejais.

Atsakovė cituoja Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo (toliau - Paramos įstatymas) 4 str. 2 d. bei Piniginės socialinės paramos įstatymų nenustatytais atvejais skyrimo tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas), patvirtinto Kauno miesto savivaldybės tarybos 2019-06-18 sprendimu Nr. T-290, 7 punkto reglamentavimą ir paaškino, kad pareiškėja 2024 metais jau du kartus kreipėsi dėl piniginės socialinės paramos įstatymų nenustatytais atvejais jai skyrimo pagal Tvarkos aprašo nuostatas ir abu jos prašymai buvo tenkinti: Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2024-02-26 įsakymu Nr. A1-69 jai buvo paskirta 440,00 Eur parama sunkios ligos atveju pagal Aprašo 7.2.2 pp. ir 20, 21, 22 p., o 2024-02-19 įsakymu Nr. 62-16-26 jai buvo paskirta 55,00 Eur parama dėl turimos negalios pagal Aprašo 7.2.1 pp. ir 18, 19 p.

Nurodo, kad Tvarkos aprašo 59 p. reglamentuota, jog tos pačios rūšies ir tam pačiam asmeniui piniginei socialinei paramai įstatymų nenustatytais atvejais skiriama vieną kartą per 12 mėnesių. Pareiškėjai šiais metais parama galimais pagrindais (dėl sunkios ligos ir negalios) jai buvo paskirta, todėl pakartotinai jai skirti tais pačiais pagrindais nepraėjus 12 mėnesių laikotarpiui nėra galimybės. Iš Tvarkos aprašo nuostatų matyti, kad galimybės ir pagrindo skirti piniginę socialinę paramą įstatymų nenustatytais atvejais, skirtą atlyginti asmens turėtas bylinėjimosi išlaidas, kaip to pageidauja pareiškėja, nėra. Skirti paramą pagrindu, kuris nenurodytas Tvarkos apraše, atsakovė neturi teisės, todėl pareiškėjos prašymas skirti jai paramą atlyginti turėtas bylinėjimosi išlaidas negalėjo būti tenkintas.

Atkreipė dėmesį, kad teismų praktikoje yra pasisakyta, kad Paramos įstatymas bei jį gyvendinantis Savivaldybės aprašas būtent tam ir numato sąlygas bei atitinkamus normatyvus, kad remiantis jais socialinę paramą gautų tie asmenys, kuriems to labiausiai reikia ir kurie atitinka visas nurodytas sąlygas ir visus normatyvus, o ne visi, kurie piniginės paramos paprašo (Regionų administracinio teismo 2024-06-17 sprendimas administracinėje byloje Nr. eI3-6783-780/2024).

Atsakovės vertinimu, Skundžiamas raštas priimtas pagrįstai, jame nurodytos aplinkybės ir paaškinimai atitinka galiojančių teisės aktų reikalavimus, naikinti jo ar jo dalies bei įpareigoti skirti atsakovę pareiškėjai piniginę socialinę paramą įstatymų nenustatytais atvejais nėra pagrindo (b. l. 100 – 103).

Patikslintas skundas dalyje atmestinas, kitoje dalyje byla nutrauktina

Byloje ginčas kilo dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2024-05-29 rašto Nr. 62-5-2066 teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja Savivaldybei pateikė Prašymą skirti piniginę socialinę paramą įstatymų nenustatytais atvejais (reg. 2024-05-02 Nr. R13-1288). Prašyme nurodė, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Paramos įstatymu, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5, 7, 18, 52 str. prašo skirti piniginę socialinę paramą įstatymų nenustatytais atvejais dėl, pareiškėjos vertinimu, neteisingos Kauno apygardos teismo 2024-04-16 nutarties civilinėje byloje (*duomenys neskelbtini*), kuria iš pareiškėjos notarei priteista 500 Eur (b. l. 7, 63). Prie prašymo pridėjo Kauno apygardos teismo 2024-04-16 nutartį c. b. Nr. (*duomenys neskelbtini*), kuria palikta nepakeista Kauno apylinkės teismo 2024-01-11 nutartis bei priteista iš pareiškėjos suinteresuotam asmeniui 500 Eur bylinėjimosi išlaidų (b. l. 8 – 11, 64 – 67); 2023-01-04 Medicinos dokumentų išrašą/siuntimą, skirtą seniūnijai, kuriame nurodyta liga, įrašyta į Sunkių ligų sąrašo 7 punktą (b. l. 13, 69); Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Kauno III teritorinio skyriaus 2024-02-05 sprendimą dėl darbingumo lygio prilyginimo dalyvumo lygiui, kuriuo pareiškėjos R. P. darbingumo lygis nuo 2024-01-17 iki 2024-11-10 prilygintas 50 proc. dalyvumo lygiui (b. l. 12, 68).

Pareiškėja 2024-05-07 Savivaldybei pateikė Pareiškimą, kuriame pacitavo Tvarkos aprašo 7 p. išvardintas piniginės socialinės paramos įstatymų nenustatytais atvejais rūšis ir nurodė, kad pridedami dokumentai įrodo, kad pareiškėja atitinka Tvarkos aprašo 20, 21, 22 p. ir 52.3 pp. nuostatas, pagal kurias pareiškėja Savivaldybės direktoriaus 2024-02-23 įsakymu Nr. A1-69 jau yra gavusi 440 Eur tikslinę pašalpą, Savivaldybės Skyriaus vedėjos 2024-02-19 įsakymu Nr. 62-16-26 skirta 55 Eur tikslinė

pašalpa. Paaiškino, kad šiuos pinigus jau išleido maistui pirkti. Nurodė, kad pareiškėjos Prašymas Savivaldybei yra tenkintinas, nes pareiškėja dėl negalios yra nedarbinga, jos nepriima į darbą. Prašė vadovautis Aprašo 2.5, 18, 19 p. ir 52.2 pp., patenkinti Prašymą ir skirti socialinę paramą įstatymų nenustatytais atvejais (b. l. 15 – 18, 71 – 74); papildomai pateikė 2024-01-24 Medicinos dokumentų išrašą/siuntimą, skirtą seniūnijai, kuriame įvardinta diagnozė įrašyta į Sunkių ligų sąrašo 7 p. (b. l. 19, 75); Savivaldybės Skyriaus 2024-02-20 raštą Nr. 62-5-768, kuriuo pareiškėja informuojama, kad Savivaldybės Skyriaus vedėjos 2024-02-19 įsakymu Nr. 62-16-26 pareiškėjai skirta 55 Eur dydžio parama įstatymų nenustatytais atvejais bei pridedamas minėtas įsakymas (b. l. 20, 21, 76, 77), Savivaldybės Skyriaus 2024-02-27 raštą Nr. 62-5-842, kuriuo pareiškėja informuojama, kad Savivaldybės direktoriaus 2024-02-23 įsakymu Nr. A1-69 pareiškėjai skirta 440 Eur dydžio pinigine socialinė parama įstatymų nenustatytais atvejais bei pridedamas minėtas įsakymas (b. l. 22, 23, 78, 79).

Skundžiamu raštu pareiškėjai paaiškinti atvejai ir sąlygos, kada skiriama pinigine socialinė parama įstatymų nenustatytais atvejais, išvardintos pinigines socialinės paramos įstatymų nenustatytais atvejais skyrimo rūšys Kauno mieste ir informuojama, kad Tvarkos apraše nėra numatyti atvejai dėl pinigines socialinės paramos įstatymų nenustatytais atvejais skyrimo asmenims Tvarkos apraše nenumatytais atvejais. Nurodyta, kad pareiškėjos prašymas toliau nenagrinėjamas ir nebus teikiamas svarstyti Pinigines socialinės paramos įstatymų nenustatytais atvejais skyrimo komisijai, kadangi skirti pareiškėjai pinigine socialinę paramą įstatymų nenustatytais atvejais neturi pagrindo. Primenama, kad pareiškėjai dėl ligų, kuriomis serga, Savivaldybės direktoriaus 2024-02-23 įsakymu Nr. A1-69 buvo skirta 440 Eur dydžio pinigine socialinė parama įstatymų nenustatytais atvejais sunkios ligos atveju, o dėl pareiškėjos negalios - Savivaldybės Skyriaus vedėjos 2024-02-19 įsakymu Nr. 62-16-26 pareiškėjai skirta 55 Eur dydžio parama įstatymų nenustatytais atvejais (b. l. 24, 25, 80, 81).

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Paramos įstatymas, Tvarkos aprašas, taip pat taikytinos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) nuostatos.

Pagal Paramos įstatymo 2 straipsnio 11 dalį, pinigine socialinė parama nepasiturintiems gyventojams (toliau – pinigine socialinė parama) – pinigine ar nepinigine formomis teikiama parama nepasiturintiems gyventojams šio įstatymo nustatyta tvarka. Paramos įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad pinigine socialinę paramą savivaldybės teikia vykdydamos savarankiškąją savivaldybių funkciją, kuri yra finansuojama iš savivaldybių biudžetų lėšų. Vadovaujantis Paramos įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi Savivaldybės taryba tvirtina pinigines socialinės paramos teikimo tvarkos aprašą, kuriame nustato: <...> pagrindus, kai socialinė parama skiriama kitais šiame įstatyme nenumatytais atvejais (skiriama vienkartinė, tikslinė, periodinė, sąlyginė pašalpa; apmokama skola už būstą; kompensuojamos išlaidos už didesnę karšto ir geriamojo vandens kiekį, negu šiame įstatyme nustatytas normatyvas; kompensuojamos šiame įstatyme nenurodytos būsto išlaikymo išlaidos ir kita) <...>. Paramos įstatymo 5 straipsnis išskiria dvi pinigines socialinės paramos rūšis: 1) socialinė pašalpa; 2) būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 30 punktu numatyta išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija – <...> papildomos socialinės paramos, socialinių pašalpų ir kompensacijų skyrimo iš savivaldybės biudžeto tvarkos nustatymas <...>.

Taigi, savivaldybė turi įstatymo suteiktą diskrecijos teisę numatyti socialinės paramos atvejus, kriterijus, jų dydžius bei tai įvertinus skirti asmeniui paramą.

Kauno mieste pinigines socialinės paramos įstatymų nenustatytais atvejais skyrimo sąlygas, dydžius, skyrimo ir mokėjimo tvarką reglamentuoja Tvarkos aprašas, kurio 4.3 papunktyje nurodyta, kad *periodinė pašalpa* – išmoka, skiriama asmenims, mirus būsto savininkui, kad būtų užtikrintas kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti), ir palūkanų mokėjimas, 4.4. papunktyje nustatyta, kad *sąlyginė pašalpa* – išmoka, skiriama asmenims, siekiant palaikyti ir atkurti asmens gebėjimą savarankiškai gyventi ir integruotis į visuomenę, skatinti asmenis mažinti turimas būsto išlaikymo skolas ir ugdyti gebėjimus savarankiškai planuoti savo finansinius išteklius. Tvarkos aprašo 4.5 papunktyje *tikslinės pašalpos* sąvoka apibrėžiama kaip – išmoka, skiriama asmenims, atsidūrusiems sunkioje materialinėje padėtyje, susidariusioje dėl ligos, turimo neįgalumo, nukentėjus nuo gaisrų, stichinių nelaimių, taip pat siekiant pilnamečiams besimokantiems asmenims kompensuoti būtinas įsikūrimo išlaidas, suteikiant tuo tikslu būtiną socialinę paramą. Pagal Tvarkos aprašo 4.7 papunktį, *vienkartinė pašalpa* – vienkartinio pobūdžio išmoka.

Piniginės socialinės paramos įstatymų nenustatytais atvejais rūšys išvardintos Tvarkos aprašo 7 punkte: *vienkartinė pašalpa*, kuri gali būti skiriama šiais atvejais: šalpos senatvės pensininkams (7.1.1. p.); asmenims, grįžusiems iš laisvės atėmimo vietų, psichologinės socialinės reabilitacijos įstaigų (7.1.2. p.); asmenims būtinų dokumentų tvarkymui apmokėti (7.1.3. p.); sulaukusiems 100 metų asmenims (7.1.4. p.); užsieniečiams, kurie pasitraukė iš Ukrainos dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje (7.1.6. p.). *Tikslinė pašalpa*, kuri gali būti skiriama šiais atvejais: neįgaliesiems (7.2.1. p.); asmenims jų sunkios ligos atveju (7.2.2. p.); asmenims, nukentėjusiems nuo gaisrų, stichinių nelaimių (7.2.3. p.); pilnamečiams tėvų netekusiems ir besimokantiems asmenims, kuriems įstatymų nustatyta tvarka nebuvo nustatyta globa (rūpyba) (7.2.4. p.); asmenims nedarbingumo atveju (7.2.5. p.). *Sąlyginė pašalpa*, kuri gali būti skiriama šiais atvejais: asmenims, auginantiems vaikus, kuriems kriziniu laikotarpiu buvo teiktos socialinės paslaugos laikino gyvenimo namuose (7.3.1. p.); asmenims, turintiems būsto išlaikymo skolų (7.3.2. p.). *Periodinė pašalpa*, kuri gali būti skiriama asmenims kreditui, paimtam daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti), ir palūkanoms mokėti, mirus būsto savininkui (7.4. p.).

Piniginės socialinės paramos įstatymų nenustatytais atvejais skyrimas reglamentuojamas Tvarkos aprašo XVI skyriuje. Tvarkos aprašo 49 punkte nustatyta, kad Socialinės paramos skyriaus atsakingas specialistas, sutikrinęs asmenų prašymus ir pateiktus dokumentus, prašymus teikia svarstyti komisijai [pastaba: Piniginės socialinės paramos įstatymų nenustatytais atvejais skyrimo komisijai]. Jeigu prašymai neatitinka Aprašo reikalavimų ir (ar) asmuo Apraše nustatyta tvarka nepateikia visų reikalingų dokumentų, atsakingas specialistas tokių prašymų svarstyti komisijai neteikia ir apie tai informuoja pareiškėjus Aprašo 42 punkte nustatyta tvarka. Minėta komisija nagrinėja asmenų prašymus skirti piniginę socialinę paramą įstatymo nenustatytais atvejais (išskyrus Aprašo 7.1.2, 7.1.3, 7.1.4 ir 7.1.6 papunkčiuose nurodytus atvejus); komisijos darbą reglamentuoja Piniginės socialinės paramos įstatymų nenustatytais atvejais skyrimo komisijos darbo reglamentas (50 p.).

Sprendimas skirti piniginę socialinę paramą įstatymų nenustatytais atvejais arba jos neskirti įforminamas: Aprašo 7.1.2, 7.1.3, 7.1.4 ir 7.1.6 pp. nurodytais atvejais – Socialinės paramos skyriaus vedėjo įsakymu (52.1. p.); Aprašo 7.1.1 ir 7.2.1 pp. nurodytais atvejais – Socialinės paramos skyriaus vedėjo įsakymu, atsižvelgiant į komisijos protokolinį nutarimą (52.2. p.); Aprašo 7.2.2–7.4 pp. nurodytais atvejais – Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu, atsižvelgiant į komisijos protokolinį nutarimą (52.3. p.).

Tvarkos aprašo 59 punkte nustatyta, kad tos pačios rūšies ir tam pačiam asmeniui piniginė socialinė parama įstatymų nenustatytais atvejais skiriama vieną kartą per 12 mėnesių.

Dėl reikalavimo panaikinti Skundžiamą raštą.

Bylos duomenys patvirtina, kad pareiškėjai dėl jos negalios Savivaldybės Skyriaus vedėjos 2024-02-19 įsakymu Nr. 62-16-26 skirta 55 Eur dydžio parama įstatymų nenustatytais atvejais (Tvarkos aprašo 7.2.1 p.), o dėl pareiškėjos sunkios ligos – Savivaldybės direktoriaus 2024-02-23 įsakymu Nr. A1-69 buvo skirta 440 Eur dydžio piniginė socialinė parama įstatymų nenustatytais atvejais (Tvarkos aprašo 7.2.2. p.).

Kaip minėta, pareiškėja kreipėsi į atsakovę su Prašymu Savivaldybei ir Pareiškimu. Pareiškėja laikosi pozicijos, kad pastarasis Prašymas skirti piniginę socialinę paramą įstatymų nenustatytais atvejais turėtų būti tenkintas Tvarkos aprašo 2.5 [Komisijos pastaba: Tvarkos aprašo 7.2.5 p.], 18, 19 p. ir 52.2 pp. teisiniu pagrindu bei faktiniu pagrindu, kad pareiškėja dėl negalios yra nedarbinga, joks darbdavys jos nepriima į darbą, teismo sprendimas, kuriuo priteisto bylinėjimosi išlaidos yra neteisėtas.

Komisija su šiais pareiškėjos argumentais nesutinka. Visų pirma, Prašyme Savivaldybei ir Pareiškimе pareiškėja prašė vadovautis Tvarkos aprašo 18, 19 ir 52.2 p., kurie reglamentuoja tikslinės pašalpos asmenims su negalia skyrimą, t. y. pašalpą, kurią pareiškėja jau yra gavusi pagal Savivaldybės Skyriaus vedėjos 2024-02-19 įsakymą Nr. 62-16-26 ir nuo kurios skyrimo dar nėra praėję Tvarkos aprašo 59 p. nustatytas 12 mėnesių terminas. Antra, pareiškėja siekia gauti pašalpą pagal Tvarkos aprašo 7.2.5. pp., t. y. tikslinę pašalpą asmens nedarbingumo atveju. Tvarkos aprašo 28² p. nustatyta, kad tikslinė pašalpa nedarbingumo atveju skiriama, kai asmeniui ilgiau kaip 120 dienų iš eilės tęsiamas nedarbingumo pažymos galiojimas ir vidutinės bendrai gyvenančių asmenų ar vieno gyvenančio asmens pajamos per mėnesį yra mažesnės už 2 VRP dydžius vienam asmeniui. Byloje nėra duomenų, kad pareiškėja būtų dirbusi ir šiuo metu pareiškėjai būtų išduotas nedarbingumo pažymėjimas, kuris tęstųsi

ilgiau kaip 120 dienų iš eilės. Priešingai, pareiškėja patikslintame skunde Komisijai nurodo, kad yra nedarbinga ir joks darbdavys jos nepriima į darbą. Konstatuotina, kad pareiškėja neatitinka Tvarkos aprašo 7.2.5 p. kriterijaus.

Taigi, Komisijos vertinimu, atsakovė pagrįstai atsisakė pareiškėjai skirti piniginę socialinę paramą įstatymų nenustatytais atvejais pareiškėjos nurodytu teisiniu pagrindu.

Pareiškėja Prašymą Savivaldybei skirti piniginę socialinę paramą įstatymų nenustatytais atvejais grindė tuo, kad ji turi sumokėti priteistas 500 Eur bylinėjimosi išlaidų pagal Kauno apygardos teismo 2024-04-16 nutartį civilinėje byloje Nr. 2S-600-601/2024. Komisija pritaria atsakovės argumentui, kad tokio faktinio pagrindo Tvarkos aprašo 7 punkte ir jo papunkčiuose nėra numatyta, todėl sprendžia, kad nesant faktinio pagrindo skirti piniginę socialinę paramą įstatymų nenustatytais atvejais, atsakovės atsakingi darbuotojai pagrįstai pareiškėjos prašymo toliau nenagrinėjo ir jo neteikė svarstyti Piniginės socialinės paramos įstatymų nenustatytais atvejais skyrimo komisijai.

Komisija nenustatė, kad Savivaldybės atsakingi darbuotojai, nagrinėdami pareiškėjos Prašymą Savivaldybei, būtų padarę procedūros pažeidimų, turėjusių reikšmės priimto administracinio sprendimo teisėtumui.

Taigi, įvertinant nustatytas aplinkybes, atsižvelgiant į aptartą teisinį reglamentavimą, Komisija sprendžia, kad atsakovė pagrįstai nustatė, kad R. P. neturi teisės į piniginę socialinę paramą įstatymų nenustatytais atvejais dėl priežasties, jog pareiškėja turi pareigą vykdyti teismo sprendimą ir sumokėti priteistas bylinėjimosi išlaidas. Nors pareiškėja laikosi pozicijos, kad minėtas teismo sprendimas yra neteisėtas, tačiau ši nurodyta aplinkybė neturi teisinės reikšmės sprendžiant Skundžiamo rašto teisėtumo klausimą.

Vertinant Skundžiamo rašto teisėtumą, be kita ko, Komisija privalo įvertinti, ar jis atitinka privalomuosius individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, nustatytus VAĮ 10 straipsnyje, t. y. ar individualus administracinis aktas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų nuostatomis, ar individualiame administraciniame akte aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos, nurodyta akto apskundimo tvarka. Pagal VAĮ 10 straipsnio 5 dalį, administraciniame akte išdėstyto sprendimo motyvai turi būti nurodomi tokia apimtimi, kad besikreipiančiam subjektui konkrečiu individualiu atveju būtų aišku, kokia priimto sprendimo esmė, kokios faktinės aplinkybės ir teisės normos nulėmė šį sprendimą, kokius teisės aktuose numatytus veiksmus jis turėtų atlikti, ar į kokius subjektus turėtų kreiptis, kad galėtų įgyvendinti savo teisėtus interesus. Kai administraciniame akte tai nėra nurodyta, motyvai negali būti vertinami kaip pakankami, o pats administracinis aktas teisėtas ir pagrįstas.

Nagrinėjamu atveju, įvertinus Skundžiamo rašto turinį ir pareiškėjos skunde Komisijai nurodytus argumentus, Komisija daro išvadą, jog Skundžiamas raštas yra motyvuotas ir pagrįstas. Kaip matyti, Skundžiamame rašte atsakovė rėmėsi ginčui aktualiu teisiniu reglamentavimu, taip pat aiškiai ir nedviprasmiškai nurodė priežastį, kodėl yra neskiriama piniginei socialinei paramai įstatymų nenustatytais atvejais.

Sprendimo motyvai yra aiškūs ir pakankami, leidžiantys pareiškėjai suvokti esmines priežastis, lėmusias tokio sprendimo priėmimą. Sprendimas, išdėstytas Skundžiamame rašte, yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) bei tinkamu teisiniu reglamentavimu.

Taip pat, Skundžiamame rašte yra aiškiai nurodyta jo apskundimo tvarka. Iš pareiškėjos skundo Komisijai turinio spręstina, kad pareiškėja suprato Skundžiamo rašto turinį ir piniginės socialinės paramos įstatymų nenustatytais atvejais neskyrimo priežastį, tačiau su ja nesutiko. Sprendimą, išdėstytą Skundžiamame rašte pasirašė turintis įgaliojimus asmuo – Savivaldybės Socialinės paramos skyriaus vedėja.

Atsižvelgiant į faktines bylos aplinkybes ir ginčo situacijos teisinį reglamentavimą, Komisija sprendžia, kad Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2024-05-29 raštas Nr. 62-5-2066 yra teisėtas ir pagrįstas, todėl jo naikinti pareiškėjos argumentais nėra pagrindo, įvertinant tai, pareiškėjos patikslintas skundas šioje dalyje atmestinas kaip nepagrįstas.

Dėl patikslinto skundo reikalavimo įpareigoti atsakovę per Komisijos nustatytą terminą priimti sprendimą, kuriuo „patenkinti mano pareiškėjos minėtą prašymą skirti piniginę socialinę paramą 500 Eur įstatymų nenustatytais atvejais 2024-05-02 reg. Nr. R13-1288 <...>“.

Nagrinėjama atveju pareiškėjas prašo įpareigoti Savivaldybę priimti konkretaus turinio sprendimą, t. y. įpareigoti atsakovę priimti sprendimą, kuriuo būtų skirta 500 Eur pinigine socialinė parama įstatymų nenustatytais atvejais pareiškėjai R. P. pagal 2024-05-02 prašymą (reg. Nr. R13-1288).

Komisija kompetencijai priskirta, išnagrinėti pareiškėjų skundą (prašymą), įvertinti, ar priimtas skundžiamas viešojo administravimo sprendimas yra teisėtas ir pagrįstas bei priimti dėl jo sprendimą. Tačiau, Komisija pagal savo kompetenciją negali įpareigoti atsakovo (viešojo administravimo subjekto) priimti konkretaus turinio administracinį sprendimą, o išnagrinėjusi skundą ir nustačiusi atsakovo veiksmų (neveikimo) neteisėtumą, gali įpareigoti atsakovą atlikti veiksmus, kurie pripažinti neatliktais ar atliktais nesilaikant teisės aktų reikalavimų.

Pagal formuojamą teismų praktiką, ginčus nagrinėjančios ikiteisminės ir teisminės institucijos pagal savo kompetenciją neįpareigoja atsakovo (viešojo administravimo subjekto) priimti konkretaus turinio administracinį sprendimą, o išnagrinėjusios skundą ir nustačiusios atsakovo veiksmų (neveikimo) neteisėtumą, gali įpareigoti atsakovą atlikti veiksmus, kurie pripažinti neatliktais ar atliktais nesilaikant teisės aktų reikalavimų, pvz., iš naujo išnagrinėti pareiškėjos kreipimąsi ir priimti dėl jo administracinį sprendimą.

Komisija, administracinį ginčą nagrinėdama ikiteisimine administracinių ginčų nagrinėjimo tvarka, neatlieka ir iš esmės negali perimti viešojo administravimo subjekto funkcijų bei išspręsti klausimą, kurį pagal kompetenciją priklauso nagrinėti viešojo administravimo institucijai (žr., pvz. pagal analogiją, LVAT 2009 m. rugsėjo 7 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A146-603/2009; kt.). Administraciniai teismai (pagal analogiją – Komisija), pagal jiems suteiktą kompetenciją, sprendžia ginčus viešojo administravimo srityje. Teismas (pagal analogiją – Komisija), gali tik panaikinti institucijos priimtus sprendimus bei įpareigoti instituciją iš naujo nagrinėti prašymą ir priimti naują sprendimą. Taigi įstatymai teismui (pagal analogiją – Komisijai) nesuteikia viešojo administravimo galių (žr., pvz., LVAT 2008 m. kovo 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A575-155/2008).

Atsižvelgiant į tai, jog Komisijos kompetencijai nėra priskirta nagrinėti skundo reikalavimo dėl įpareigojimų viešojo administravimo subjektams priimti konkretų sprendimą nustatymo, bylos dalis dėl pareiškėjos reikalavimo įpareigoti Savivaldybę per Komisijos nustatytą terminą priimti sprendimą, kuriuo „*patenkinti mano pareiškėjos minėtą prašymą skirti pinigine socialinę paramą 500 Eur įstatymų nenustatytais atvejais 2024-05-02 reg. Nr. R13-1288 <...>*“, nutrauktina, kaip nepriskirtina Komisijos kompetencijai (Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 str. 2 d. 1 p.).

Nors pareiškėja procesiniuose dokumentuose išdėsto daugiau argumentų, tačiau jie niekaip nekeičia šiame sprendime padarytos išvados, todėl jų detalčiau Komisija šiame sprendime nenagrinėja. Šiame kontekste paminėtina, kad Europos Žmogaus Teisių Teismo ir LVAT ne kartą pažymėta, jog teismo (šiuo atveju – Komisijos) pareiga pagrįsti priimtą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną argumentą (pvz., žr. EŽTT 1994 m. balandžio 19 d. sprendimas V. de H. prieš Olandiją).

Vadovaudamasi Ikitiesminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 20 straipsnio 2 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Atmesti R. P. patikslinto skundo reikalavimą dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2024-05-29 rašto Nr. 62-5-2066 panaikinimo kaip nepagrįstą.

Bylą dėl patikslinto skundo reikalavimo – įpareigoti atsakovę per Komisijos nustatytą terminą priimti sprendimą, kuriuo būtų patenkintas pareiškėjos R. P. 2024-05-02 prašymas (reg. Nr. R13-1288) skirti 500 Eur pinigine socialinę paramą įstatymų nenustatytais atvejais, nutraukti kaip nepriskirtiną Komisijos kompetencijai.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Birutė Pranevičienė

Komisijos nariai

Daiva Bereikienė

Lionela Gelmanienė

Beata Labutytė